

Počín, subjektívne ocenenie za svetelný dizajn na NU DANCE FEST 2015 bolo porotou v zložení: Zuzana Režná (CZ) a Kristóf Farkas (HU), udelené predstaveniu CLEAR od Debris Company.

Svetelné spracovanie predstavenia CLEAR Jána Ptačina a Jozefa Vlka, Debris Company zaujalo predovšetkým schopnosťou nenápadne, ale pritom veľmi zásadne podporiť príbeh diela. Ruku v ruke s celkovým konceptom vťahovalo divákovu pozornosť do daných situácií. Načasovanie svetelných zmien a ich rytmus, stanovenie kľúčového svetla, premyslené striedanie tmy s opakujúcimi sa svetelnými atmosférami, prítomnosť svetelnej metafory, jednoduchosť a čistota svetelného plánu vytvárali pútavé a jasné prostredie pre dramatickú akciu.

Svetlá ako myšlienky – o čase

Na scéne black boxu, ktorý nazývame divadlom, tam, kde je čas niekedy bližšie nedefinovaný, môžeme vyrozprávať príbeh, ktorý je za každých okolností dočasný. Rôzne typy naratív môžu povedať viac o temporalite a umožniť nám cestovať v čase. Na pomoc našej predstavivosti používame metafory, ktoré nám pomáhajú zbaviť sa pocitu nekonečného vnemu abstrakcie, toho, čo „nie je tu“, ale deje sa a my sme toho súčasťou – patríme k tomu.

V predstavení Debris Company CLEAR (réžia Jozef Vlk) sa nedá hovoriť o presnom príbehu, ale o extraktach z Descartových myšlienkových pochodov. Na javisku vidíme herca (Marián Prevendarčík ako René) a dve tanečnice (Clara, Stanislava Vlčeková; Distincta, Nikoleta Rafaelisová) a pri nich je svetelný dizajn Jána Ptačina a Jozefa Vlka, ktorý predstavuje vynárajúce sa otázky francúzskeho filozofa, a to s dokonalou jasnosťou. Sme pozorovateľmi zdvojeného Ja, prerozprávného protagonistom priamo v jeho hlave, kde sa nachádzame, v priestore, kde sa myšlienky rovnajú svetlám a spôsob myslenia posunom medzi nimi. Osobný prejav a technický aparát sú prepojené, intezita svietenia závisí od stavu osvietenia a v tom istom momente vedie svetlo myseľ. Nechávajú nás sledovať nehmotný čas ako cestu vytvorenú svetlom, po ktorej sa človek vydáva, aby našiel odpoveď.

Okrem vytvárania rôznych atmosfér pre surrealistické scény a pocity zaznamenané v tanci a choreografii (dualita, zrkadlový efekt) je v situáciách popisovaný i čas (časti verbálneho scenára). Budúcnosť je zahmlená a neistá, plná víriaceho hustého dymu, ktorý zahaľuje sediacu postavu. Tento opar zmizne keď postava urobí krok smerom k súčasnosti a zapne sa ventilátor, ktorý ho odveje. Na „konci“ sa pozrie do kondenzora a zatiaľ čo pozoruje minulosť, tvár mu zaleje jasné svetlo. Využitie týchto jednoduchých a situatívnych metafor nás prenáša ďalej v čase a umožňuje nám vychutnať si ich, akoby boli „tam“, akoby čas bol denne sa opakujúci fenomén, prechodný rozmar, nevyriešiteľná enigma, v ktorej nachádzame potešenie. V predstavení CLEAR, je čas „jasný a empirický“, a svetlo je na tejto ceste naším sprievodcom.

Text: Kristóf Farkas

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

